

Trods disse for de kgl. Seminariers Virksomhed uheldige Foranstaltninger, antager jeg, at Skolelærerexaminationskommissionen har gjort den Erfaring — i det mindste var dette Tilfældet i de Aar, jeg var Medlem af denne Kommission — at Forberedelsen paa de kgl. Seminarier har som Helhed vist sig at have været langt fylbigere og bedre end den, der er foregaaet udenfor disse, naar Lærerindeuddannelsen lades ude af Betragtning, samt at den private Forberedelse for Skolelærere i de 30 Aar, der ere forløbne, siden der blev forordnet en særlig Examen for Privatister, ikke har kunnet indordne sig i saadanne Former, at der har vist sig noget Tegnet til, at den Tid nærmede sig, at de kgl. Seminarier uden Fare for Tilbagegang i Læreruddannelsen kunne undværes. — Men hvis dette er Tilfældet, bør Bestrebelserne gaa ud paa at styrke og hæve Seminarierne, og det maa, før nye Foranstaltninger iværksættes, meget nøie overveies, om de kunne antages at svække eller styrke disse Anstalter i deres Virksomhed.

Men det er nu min Overbevisning, at Gjennemførelsen af Examinationskommissionens Forslag vil virke svækkende og ikke styrkende paa Seminariernes Virksomhed, og navnlig vil Forslaget om, at Forberedelsen til Examinations 1ste Del skal flyttes fra Seminarierne til Realskolerne, utvivlsomt bevirke, at kun et forholdsvis ringe Antal af Elever ville ty fra Realskolerne til Seminarierne for at blive forberedte til Examinations 2den Del, hvorhos saa vel dette Forslag som Udvidelsen af Forordningerne i det Hele vil forøge den Tid, der udfordres til Forberedelsen, saa betydelig, at det i høj Grad vil vanskeliggjøre Tilgangen til Skolelærerexamen af begavede, men mindre bemidlede unge Mennesker fra Landet; men disse have sikkert hidtil tilført Skolelærerstanden paa Landet i det Mindste en stor Del af deres bedste Kræfter, og det vil efter min Opfattelse blive et Tilbagestrid i Stedet for et Fremstrid for Skolelærergjerningen i Almue-skolen og vil blive en slet Tjeneste for Folkeoplysningen, hvis der træffes en Ordning, hvorved Tilgangen af disse Kræfter ombyttes med Tilgang af unge Mennesker, der ere opdragne under andre Livsforhold, selv om der derved naas en større almindelig Uddannelse for den vordende Skolelærer. — En Skolelærers Stilling paa Landet er en saadan, at det, at han fra Barndommen af er opvoget under tarvelige Landboforhold, i høj Grad vil bidrage til, at han kan faae sine knappe Indtægter til at slaa til og derved befries for den al frist Gjerning ødelæggende Næringsjorg, samt at han i det Hele kan finde sig tilrette i de Forhold, hvorunder han er henbist til at leve og virke.

Examinationskommissionen siger i sit Forslags Punkt 3. paa første Side, at Forordningerne til Examinations 2den Del i enkelte Tilfælde „stjærpes noget.“ — Naar imidlertid det, Kommissionen foreslaar, skal gennemføres paa en nogenlunde fyldestgjørende Maade, saa er det min Overbevisning, at Kurset paa de kgl. Seminarier alene til den paatænkte 2den Del af Examen maa faae mindst samme Længde, som det hidtil har haft baade til 1ste og 2den Del, altsaa fremdeles blive 3-aarigt.

Pædagogik er saaledes med Hensyn til Examinationskarakterens Betydning rykket op fra at være et enkelt til at blive et 4-dobbelt Fag; alene dette synes at antyde en meget betydelig Udvidelse af Forordningerne, hvad der da ogsaa bekræftes, naar man sammenholder de ældre Bestemmelser efter deres Ordlyd fra 1875 med Forslagets. — Som nye Afdelinger under Faget Pædagogik vil der tilkomme:

Fysiologi,
Sundhedslære

og Logik. —

Jeg anser det for tvivlsomt, om der kan naas en frugtbringende Uddannelse for den vordende Lærer i Fysiologi og Sundhedslære under de Forudsætninger, under hvilke den skal modtages og kan gives; men en absolut Betingelse for, at et saadant Udbytte kan naas, maa være, at der haves kyndige Faglærere, og at Fagene ikke doceres som tillærte Brokker, men paa en saa fylbig Maade, at der kan blive Tale om virkelig Tilværelse. Dette kan ikke naas uden at Eleverne maa anvende betydelig mere Tid end hidtil paa „Pædagogik“, og denne Tidssvørgelse vover hverdligere med det nye Fag „Logik“ og vel sagtens ogsaa med en Stjærpelse af de øvrige pædagogiske Fag.

Et andet Fag, hvori Forordningerne ligeledes foreslaas stjærpede i en meget betydelig Grad, er Tegning. Medens der hidtil i dette Fag kun er fordret ved Lærerindeexamen: Frihaandstegning uden Stygning efter simple Gidsornamenter og ved Skolelærerexamen desuden Tegning af plangeometriske Figurer, støttende sig til